

CG020 Genomika

Přednáška 2

Identifikace genů

Jan Hejátko

Funkční genomika a proteomika rostlin,
Mendelovo centrum genomiky a proteomiky rostlin,
Středoevropský technologický institut (CEITEC), Masarykova univerzita, Brno
hejatko@sci.muni.cz, www.ceitec.muni.cz

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Literatura

▪ Zdrojová literatura ke kapitole 2

- Plant Functional Genomics, ed. Erich Grotewold, 2003, Humana Press, Totowa, New Jersey
- Majoros, W.H., Pertea, M., Antonescu, C. and Salzberg, S.L. (2003) GlimmerM, Exonomy, and Unveil: three ab initio eukaryotic genefinders. *Nucleic Acids Research*, **31**(13).
- Singh, G. and Lykke-Andersen, J. (2003) New insights into the formation of active nonsense-mediated decay complexes. *TRENDS in Biochemical Sciences*, **28** (464).
- Wang, L. and Wessler, S.R. (1998) Inefficient reinitiation is responsible for upstream open reading frame-mediated translational repression of the maize R gene. *Plant Cell*, **10**, (1733)
- de Souza et al. (1998) Toward a resolution of the introns early/late debate: Only phase zero introns are correlated with the structure of ancient proteins *PNAS*, **95**, (5094)
- Feuillet and Keller (2002) Comparative genomics in the grass family: molecular characterization of grass genome structure and evolution *Ann Bot*, 89 (3-10)
- Frobis, A.C., Matus, D.Q., and Seaver, E.C. (2008). Genomic organization and expression demonstrate spatial and temporal Hox gene colinearity in the lophotrochozoan *Capitella* sp. I. *PLoS One* 3, e4004

Osnova

- Postupy „přímé“ a reverzní genetiky
 - rozdíly v myšlenkových přístupech k identifikaci genů a jejich funkcí
- Identifikace genů *ab initio*
 - struktura genů a jejich vyhledávání
 - genomová kolinearita a genová homologie
- Experimentální identifikace genů
 - příprava genově obohacených knihoven pomocí technologie metylačního filtrování
 - EST knihovny
 - přímá a reverzní genetika

Osnova

- Postupy „přímé“ a reverzní genetiky
 - rozdíly v myšlenkových přístupech k identifikaci genů a jejich funkcí

Přímá vs. reverzní genetika

Revoluce v chápání pojmu genu

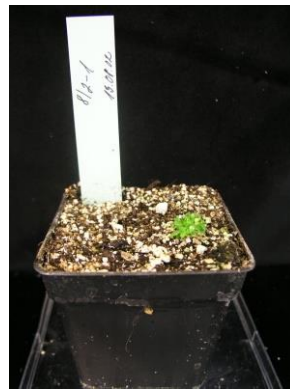
Přístupy „klasické“ genetiky

3

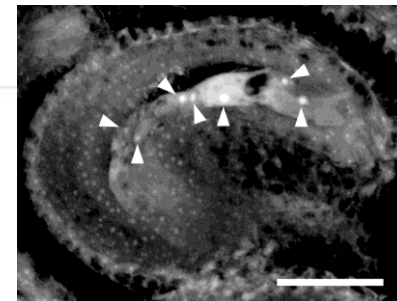
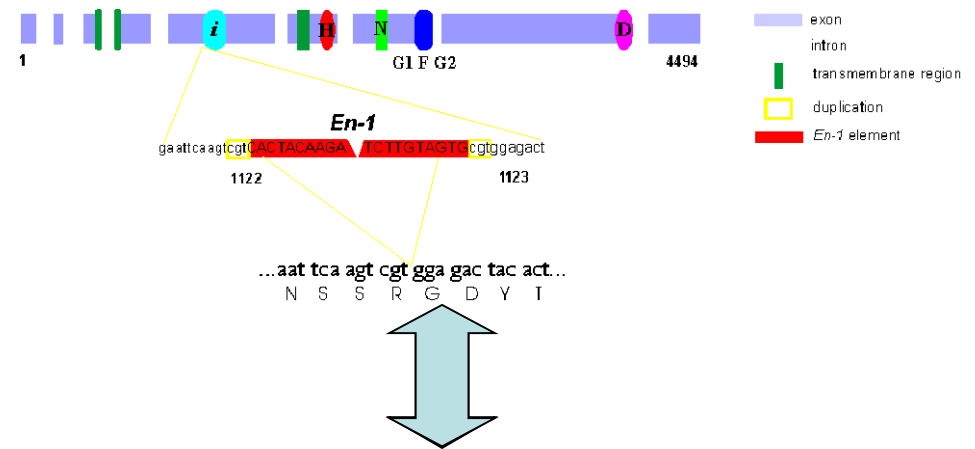
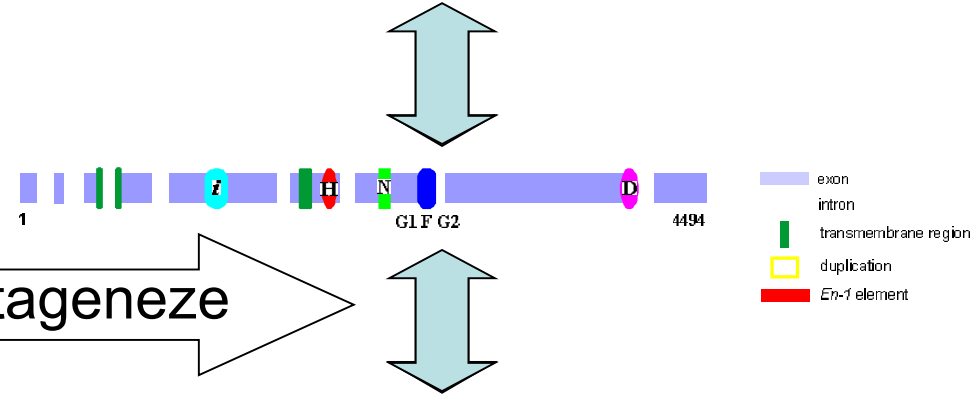
:

1

„Reverzně genetický“ přístup

5'TTATATATATATATTTAAAAAATAAAATAAAA
GAACAAAAAAGAAAATAAAATA....3'

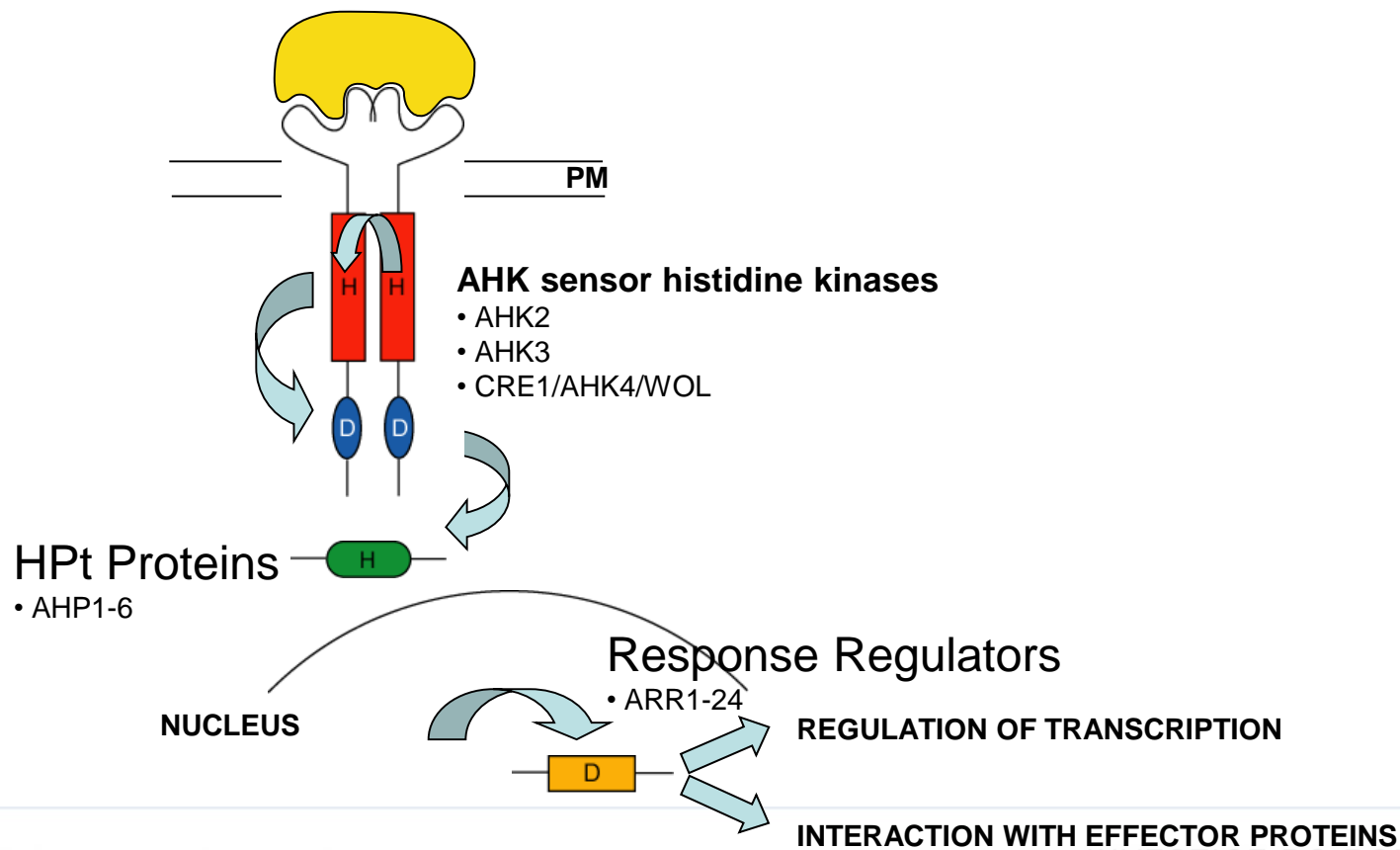

Identifikace role genu *ARR21*

- Předpokládaný přenašeč signálu u dvoukomponentního signálního systému *Arabidopsis*

Identifikace role genu *ARR21*

Recent Model of the CK Signaling via Multistep Phosphorelay (MSP) Pathway

Identifikace role genu *ARR21*

- Předpokládaný přenašeč signálu u dvoukomponentního signálního systému *Arabidopsis*
- Mutant identifikován vyhledáváním v databázi inzerčních mutantů (SINS-sequenced insertion site) pomocí programu BLAST

Identifikace role genu *ARR21* – izolace inz. mutanta

- vyhledávání v databázi inzerčních mutantů (SINS)

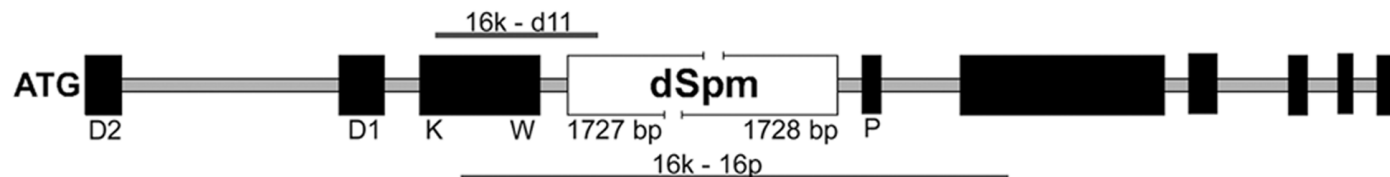
```

Insert_SINS: 01_09_64
Query: 80      tcctagcgttcatgagcgtaccatacttgacaanagagaacgtagccagccatttacagg 139
              |||
Sbjct: 58319  tcctagcgttcatgagcgtaccatacttgacaagagagaacgtagccagccatttacagg 58378
Arr21: 1830
    
```

```

Insert_SINS: 01_09_64
Query: 140     tttgatctctcttgtcaaaaatgttttggattttactgt 179
              |||
Sbjct: 58379  tttgatctctcttgtcaaaaatgttttggattttactgt 58418
Arr21: 1890
    
```

- lokalizace inserce *dSpm* v genomové sekvenci *ARR21* pomocí sekvenace PCR produktů

Identifikace role genu *ARR21*

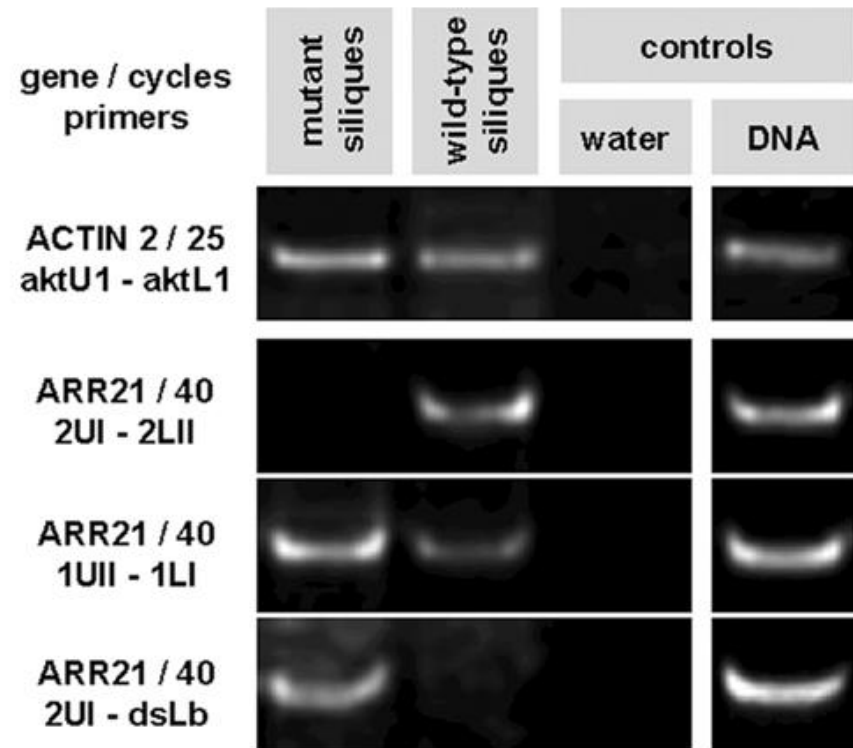
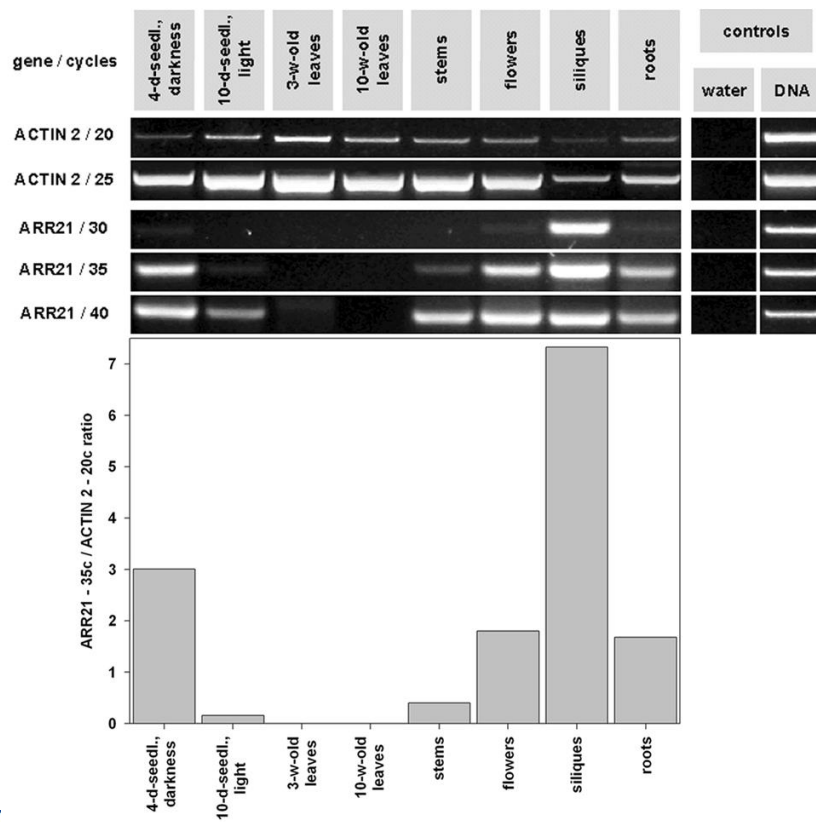
- Předpokládaný přenašeč signálu u dvoukomponentního signálního systému *Arabidopsis*
- Mutant identifikován vyhledáváním v databázi inzerčních mutantů (SINS-sequenced insertion site) pomocí programu BLAST
- Exprese *ARR21* u standardního typu a Inhibice exprese u inzerčního mutanta potvrzena na úrovni RNA

Identifikace role genu

ARR21 – analýza exprese

Standardní typ

Inzerční mutant

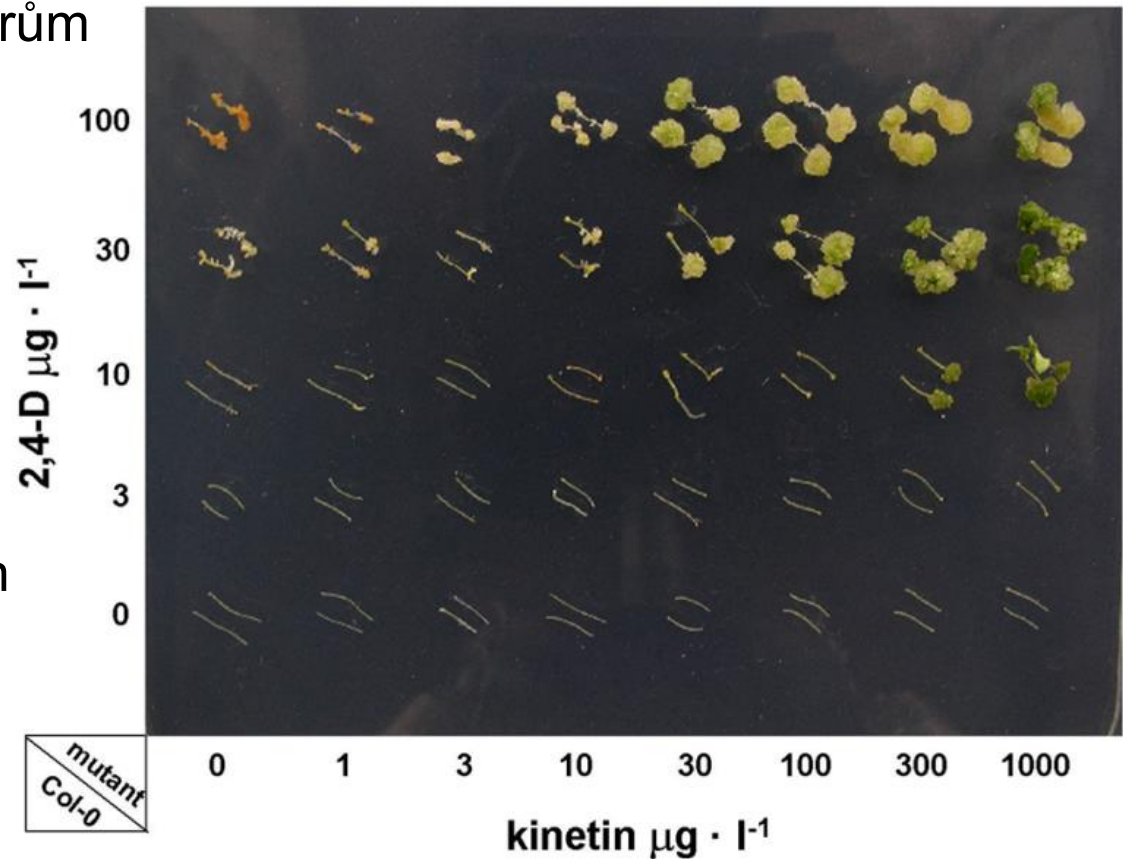

Identifikace role genu *ARR21*

- Předpokládaný přenašeč signálu u dvoukomponentního signálního systému *Arabidopsis*
- Mutant identifikován vyhledáváním v databázi inzerčních mutantů (SINS-sequenced insertion site) pomocí programu BLAST
- Exprese *ARR21* u standardního typu a Inhibice exprese u inzerčního mutanta potvrzena na úrovni RNA
- Analýza fenotypu inzerčního mutanta

Identifikace role genu *ARR21* – analýza fenotypu mutanta

- Analýza citlivosti k regulátorům růstu rostlin
 - 2,4-D a kinetin
 - etylén
 - světlo různých vlnových délek
- Doba kvetení i počet semen nezměněn

Identifikace role genu

ARR21 – příčiny absence fenotypu

- Funkční redundance v rámci genové rodiny?

Identifikace role genu

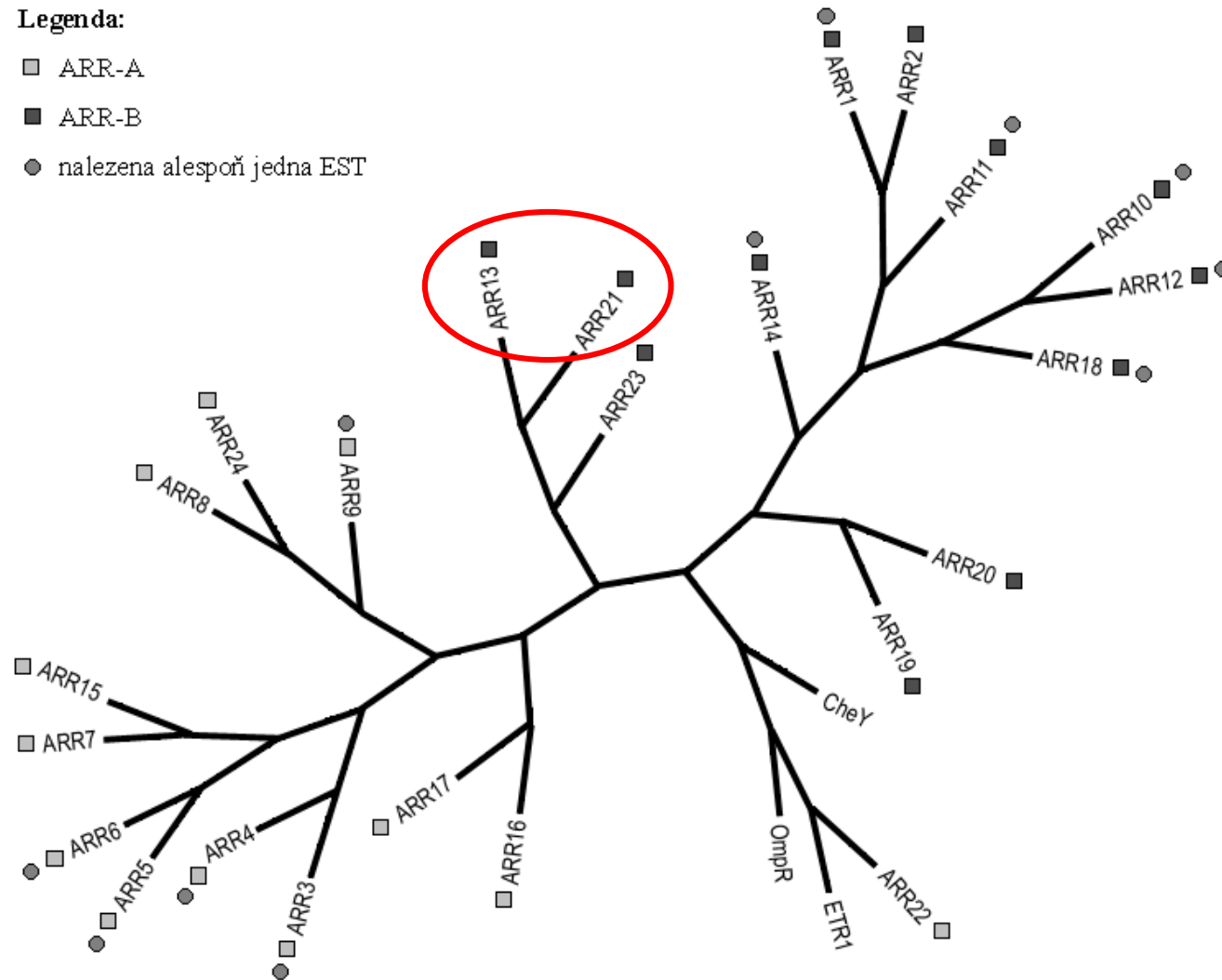
ARR21 – příbuznost ARR genů

Legenda:

□ ARR-A

■ ARR-B

● nalezena alespoň jedna EST

Identifikace role genu *ARR21* – příčiny absence fenotypu

- Funkční redundance v rámci genové rodiny?
- Fenotypový projev pouze za velmi specifických podmínek (?)

Identifikace role genu

ARR21 – shrnutí

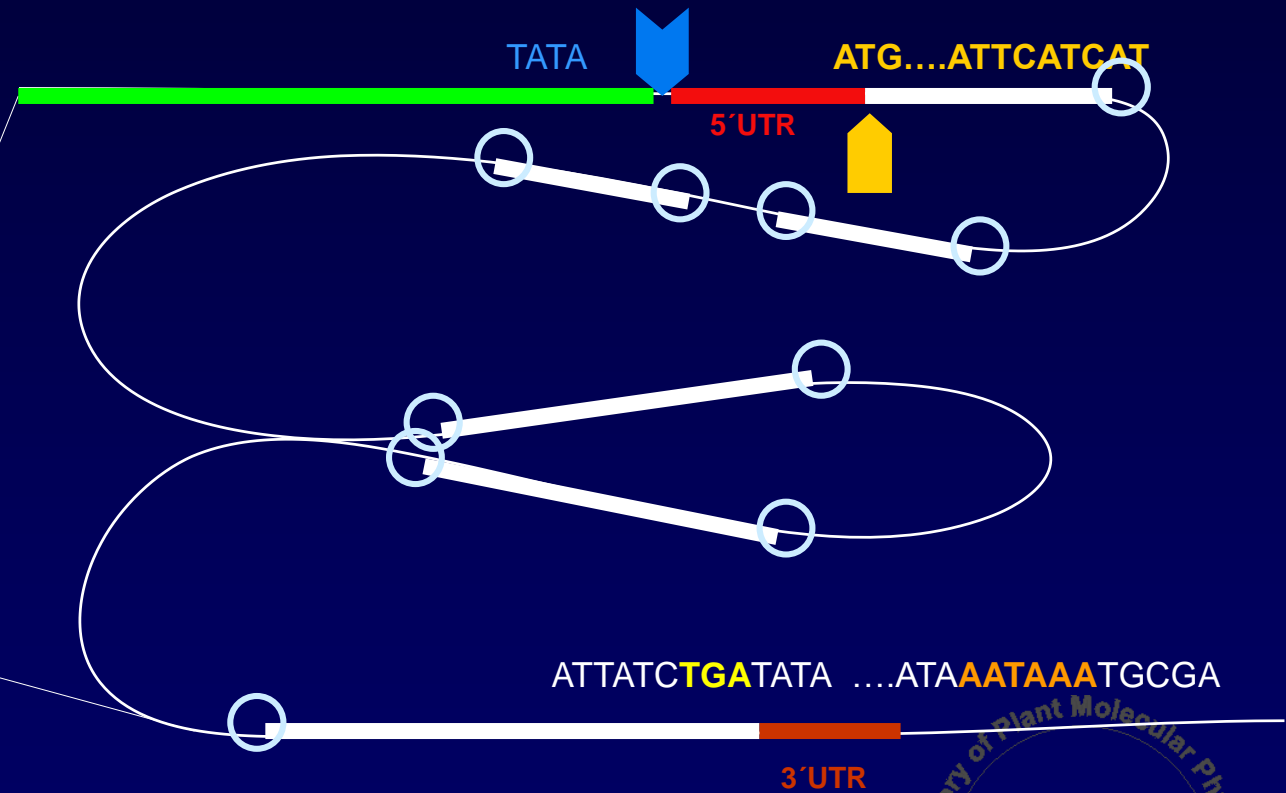
- Gen *ARR21* identifikován pomocí srovnávací analýzy genomu *Arabidopsis*
- Na základě analýzy sekvence byla předpovězena jeho funkce
- Byla prokázána místně specifická exprese genu *ARR21* na úrovni RNA
- Identifikace funkce genu pomocí inzerční mutagenese v případě *ARR21* ve vývoji *Arabidopsis* byla neúspěšná, pravděpodobně v důsledku funkční redundance v rámci genové rodiny

Osnova

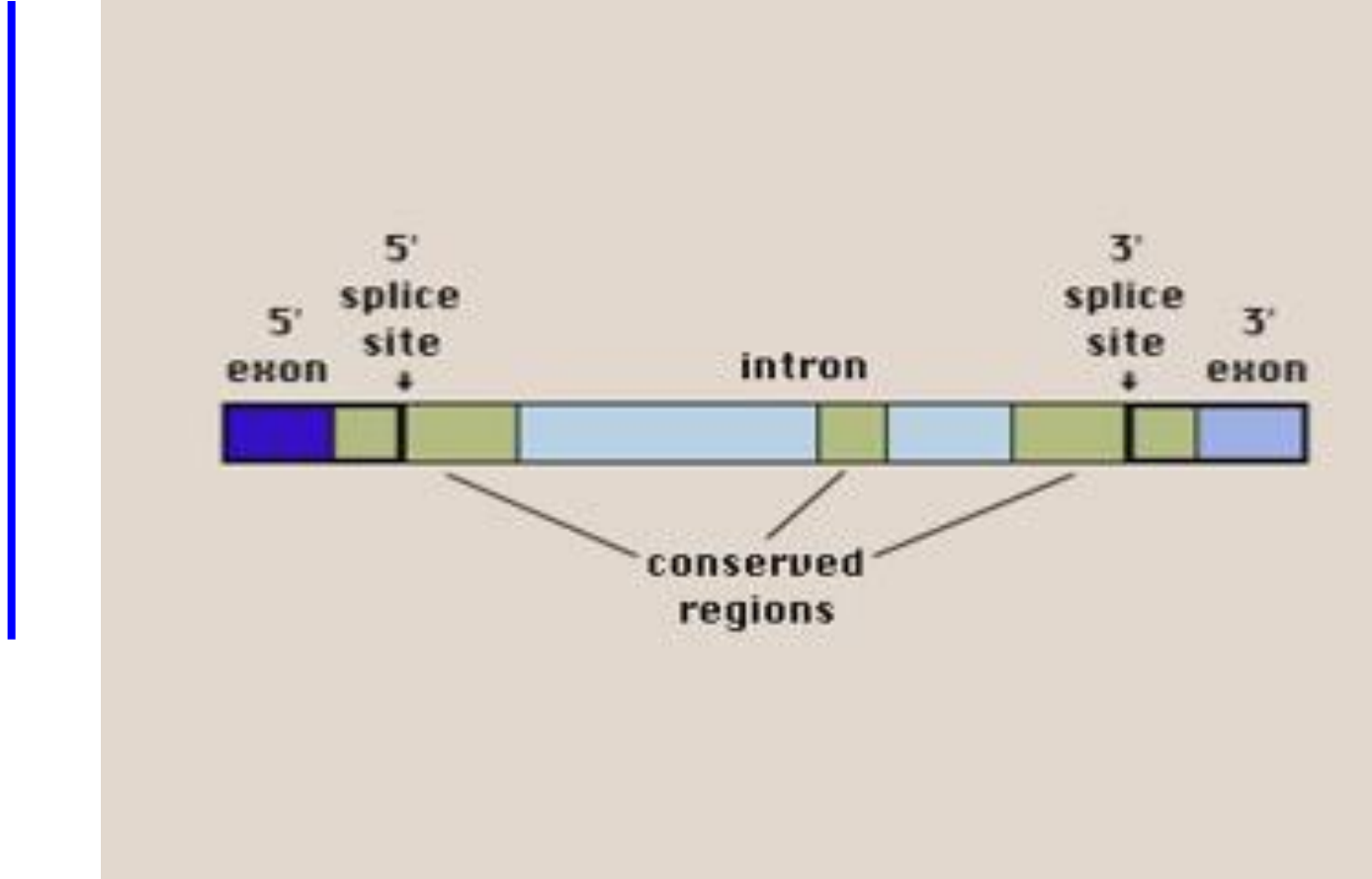
- Postupy „přímé“ a reverzní genetiky
 - rozdíly v myšlenkových přístupech k identifikaci genů a jejich funkcí
- Identifikace genů *ab initio*
 - struktura genů a jejich vyhledávání

Struktura genů

- promotor
- počátek transkripce
- 5'UTR
- počátek translace
- místa sestřihu
- stop kodon
- 3'UTR
- polyadenylační signál

Sestřih RNA

Identifikace genů *ab initio*

- zanedbání 5' a 3' UTR
- identifikace počátku translace (ATG) a stop kodonu (TAG, TAA, TGA)
- nalezení donorových (většinou GT) a akceptorových (AG) míst sestřihu
- většina ORF není skutečně kódujícími sekvencemi – u *Arabidopsis* je asi 350 mil. ORF na každých 900 bp (!)
- využití různých statistických modelů (např. Hidden Markov Model, HMM, viz doporučená studijní literatura, Majoros et al., 2003) k posouzení a ohodnocení váhy identifikovaných donorových a akceptorových míst

Predikce míst sestřihu

- programy pro predikci míst sestřihu (specifita přibližně 35%)
 - GeneSplicer (http://www.tigr.org/tdb/GeneSplicer/gene_spl.html)
 - SplicePredictor (<http://deepc2.psi.iastate.edu/cgi-bin/sp.cgi>)

Predikce míst sestřihu

BCB @ ISU Bioinformatics 2 Download Help Tutorial References Contact
Go

SplicePredictor

- a method to identify potential splice sites in (plant) pre-mRNA by sequence inspection using Bayesian statistical models
(click [here](#) to access the older method using logitlinear models)

Sequences should be in the one-letter-code ({a,b,c,g,h,k,m,n,r,s,t,u,w,y}), upper or lower case; all other characters are ignored during input. Multiple sequence input is accepted in **FASTA** format (sequences separated by identifier lines of the form “>SQ;name_of_sequence comments”) or in **GenBank** format.

Paste your genomic DNA sequence here:

```
GAGGAGGCACAAAATGACGAATATACAAAATGATCTTAAACAGCTAAACTATATTGGACATTTTTTCGATCTCAGATATA  
AAAGATTTTCATTCAATATAAATACTTGGATAAATACTCTTATTATTTTTCTTTAGTTTATTAAAAAAAACCTCTAATAAAT  
ACGAGTTTTAAGTCCACAAAATCGCTTAGACTAAAATACACCATATAATTTCAAACGATAAAGTTTACAAAAGTAATATCC  
AAGTATCTCATAGTCAACATATATATAGTAATAATTAGTTGACGTATAAGAAAATAAAAAATAAATAAATTAGTATCTTAT  
TTTGGGTGGTGCTGACTGGTGACTGGTGACTGCAGAATGCTCGGCAAATGGAACCATATCCCAAGACATGGGTTTTAGAT
```

... or upload your sequence file (specify file name):

Browse...

... or type in the GenBank accession number of your sequence:

Predikce míst sestřihu

What do the output columns mean?

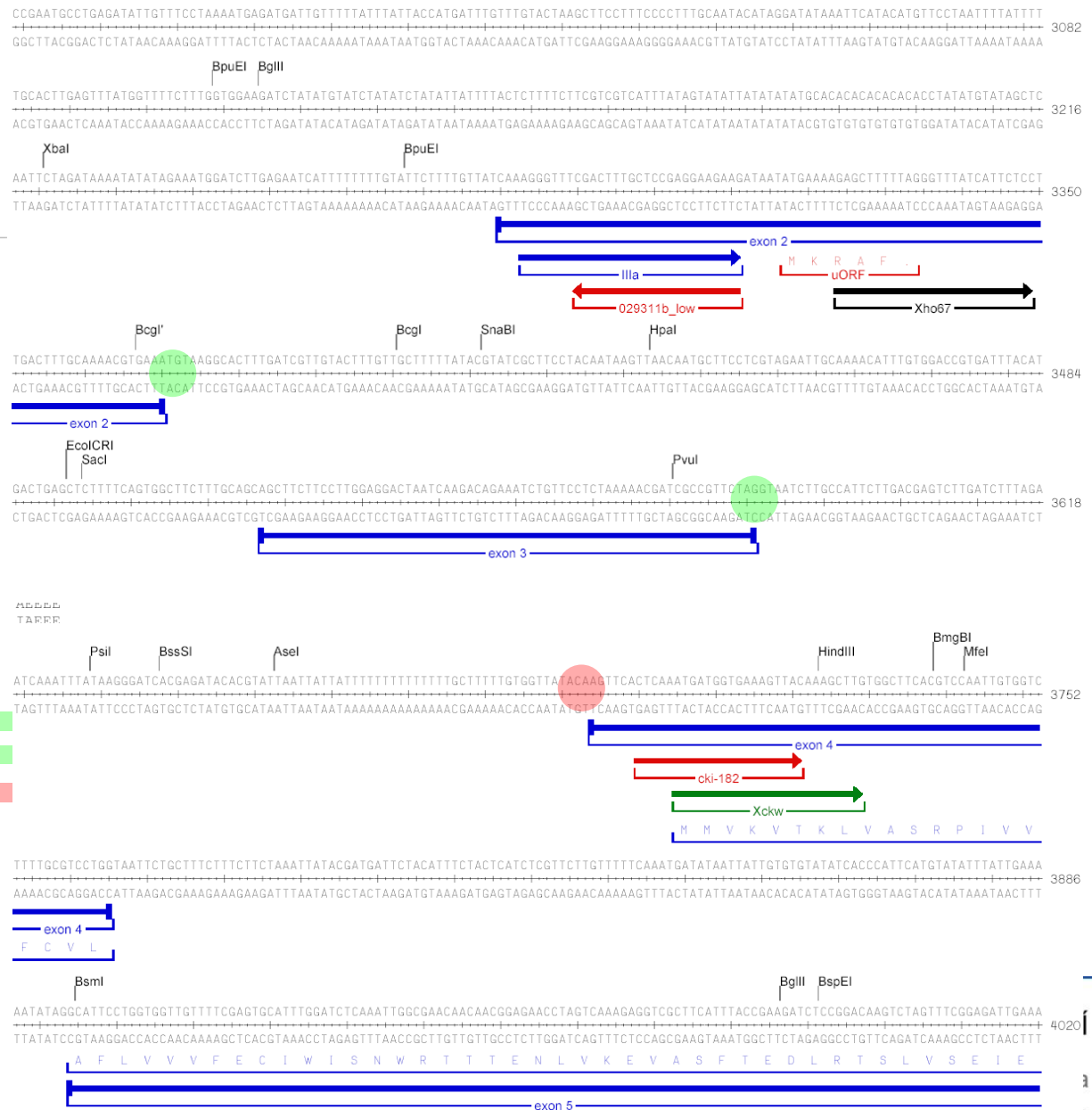
SplicePredictor. Version of February 13, 2005.
Date run: Wed Nov 9 11:30:14 2005

Species: Homo sapiens
Model: 2-class Bayesian
Prediction cutoff (2 ln[BF]): 3.00
Local pruning: on
Non-canonical sites: not scored

Sequence 1: your-sequence, from 1 to 9490.

Potential splice sites

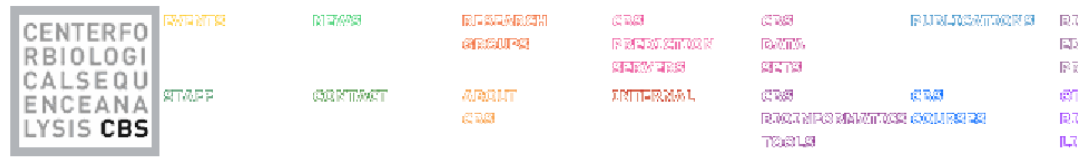
t	q	loc	sequence	P	c	rho	gamma	*	P*R*G*
A	<--	75	ttttttcgatctcAGat	0.973	7.16	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	134	attatttttctttAGtt	0.999	14.86	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	500	gatttttggttttAGtc	0.977	7.48	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	780	tctgttattgtatAGct	0.986	8.56	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	848	tattttttgaaatAGat	0.968	6.80	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	1051	caatttatttttaAGaa	0.930	5.19	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	1213	ttatttattttttAGtt	0.998	12.14	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	1373	tttctctctcacAGga	0.999	13.17	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	1487	ttatattttgatAGtg	0.883	4.04	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	1581	atgtgttctgttAGga	0.982	8.03	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	1781	ggttgtgcgaaatAGgg	0.886	4.10	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	2440	taataaaaatttAGat	0.939	5.46	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	2479	catctaaaatttAGat	0.942	5.59	0.000	0.000	7	(5 1 1)
D	---->	2546	aagGTagta	0.909	4.61	0.885	1.903	15	(5 5 5)
A	<--	2572	tttttttttggcAGca	0.930	5.16	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<----	2763	ctcaaattcaciaAGgt	0.873	3.86	0.185	0.000	11	(5 5 1)
A	<----	2782	tttcgttttcattAGcg	0.952	5.98	0.220	0.000	11	(5 5 1)
A	<----	3022	tttgtttgtaactAGct	0.956	6.16	0.221	0.000	11	(5 5 1)
A	<----	3048	ctttgcaattacatAGga	0.973	7.15	0.229	0.000	11	(5 5 1)
A	<--	3171	cgctgctatttatAGta	0.988	8.74	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<----	3284	cttttggttatcaaaAGgg	0.993	10.03	0.000	0.006	8	(5 1 2)
D	---->	3372	aatGTAagg	0.933	5.28	0.855	1.849	15	(5 5 5)
A	<----	3451	aatgcttcctcgtAGaa	0.916	4.77	0.293	0.065	12	(5 5 2)
A	<--	3581	cgatgcccgttctAGgt	0.850	3.47	0.000	0.000	7	(5 1 1)
D	---->	3649	cacGTatta	0.933	5.25	0.000	1.848	11	(5 1 5)
A	<--	3695	ttgtggttatacaAGtt	0.907	4.56	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	4254	attattgtctctcAGat	0.998	12.82	0.000	0.002	8	(5 1 2)
A	<--	4351	tttcttacattgcaAGaa	0.991	9.42	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	4633	gtctgtttctcttAGgg	0.879	3.97	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	4976	cttgtgtttctcAGct	0.952	5.98	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<--	5004	ttttttttttggcAGag	0.996	11.17	0.000	0.000	7	(5 1 1)
D	---->	5356	caaGTgaat	0.821	3.04	0.387	0.000	11	(5 5 1)
D	---->	5384	ttgGTAaga	0.941	5.54	0.478	0.090	13	(5 5 3)
A	<--	5403	actctgtttcttAGct	0.894	4.26	0.000	0.000	7	(5 1 1)
A	<----	5441	ctttctcttaacAGaa	0.995	10.43	0.387	0.000	11	(5 5 1)
A	<--	5472	ttgttaaaattacAGct	0.965	6.62	0.478	0.090	13	(5 5 3)
D	---->	5745	gcgGTAaga	0.991	9.48	0.990	1.956	15	(5 5 5)
A	<----	5808	catcatatcctaaAGgt	0.948	5.83	0.458	0.000	11	(5 5 1)
A	<----	6135	ggtctatttattAGgt	0.999	13.59	0.508	0.050	12	(5 5 2)
A	<--	6552	ggattttcacctcAGag	0.938	5.42	0.000	0.000	7	(5 1 1)

Identifikace genů *ab initio*

- programy pro predikci míst sestřihu (specifická přibližně 35%)
 - GeneSplicer (http://www.tigr.org/tdb/GeneSplicer/gene_spl.html)
 - SplicePredictor (<http://deepc2.psi.iastate.edu/cgi-bin/sp.cgi>)
 - NetGene2 (<http://www.cbs.dtu.dk/services/NetGene2/>)

Predikce míst sestřihu

CBS >> [Prediction Servers](#) >> NetGene2

NetGene2 Server

The NetGene2 server is a service producing neural network predictions of splice sites in human, *C. elegans* and *A. thaliana*

[Instructions](#)

[Output format](#)

[Abstract](#)

[Performanc](#)

SUBMISSION

Submission of a local file with a single sequence:

File in **FASTA** format

- Human
 C. elegans
 A. thaliana

Submission by pasting a single sequence:

Sequence name

- Human
 C. elegans
 A. thaliana

Sequence

```
GAGGAGGCACAAAATGACGAATATACAAAATGATCTTAAACAGCTAAACTATATTGGACATTTTTTCGATC
TCAGATATA
AAAGATTTTCATTCAATATAATACTTGGATAAACTCTTATTATTTTTCTTTAGTTTATTAACAAAAACCT
CTAATAAAT
ACGAGTTTAAAGTCCACAAAATCGCTTAGACTAAAATACACCATATAATTTCAAACGATAAAGTTTACAAA
```

NOTE: The submitted sequences are kept confidential and will be erased immediately after processing.

Predikce míst sestřihu

Prediction done

***** NetGene2 v. 2.4 *****

The sequence: Sequence has the following composition:

Length: 9490 nucleotides.
31.8% A, 17.0% C, 19.6% G, 31.7% T, 0.0% X, 36.5% G+C

Donor splice sites, direct strand

pos 5'→3'	phase	strand	confidence	5'	exon	intron	3'
1704	0	+	0.87	TTCCAACAC	^	GTTAATATTT	
1906	0	+	0.99	CGGTGAACGG	^	GTCAGAACAT	
3582	1	+	1.00	GCCGTTCTAG	^	GTAATCTTGC	H
3765	1	+	1.00	TTGCGTCTCG	^	GTAATCTTGC	H
4134	0	+	0.74	TCAAACACAG	^	GTTGTTAAAA	
4619	1	+	0.74	AGCAAGAAAG	^	GCTTGTGTTT	
4915	0	+	0.94	CGTTCCTCTG	^	GTAATACTG	
5356	0	+	0.87	TCTCAACCA	^	GTAAGTGT	
5384	1	+	1.00	GATTTGGTTG	^	GTAAGACTCT	H
5809	1	+	1.00	TATCTAAAG	^	GTTGTGCCAA	
6057	0	+	1.00	GCAGTCTTTG	^	GTAAGCTACT	H
6096	1	+	0.74	CTCTTCACAA	^	GTAATCTAG	H
7369	0	+	1.00	GGACTGCCAA	^	GTAAGTTTAA	H
7886	0	+	0.74	GAACAAAATG	^	GTTTAGATGAA	
9323	0	+	0.74	GAAGATTAGG	^	GTTTCTCTCT	

Donor splice sites, complement strand

pos 3'→5'	pos 5'→3'	phase	strand	confidence	5'	intron	exon	3'
	1213	0	+	0.59	TATTTTTAG	^	TTATGGAGAC	
	1221	2	+	0.87	AGTTATGGAG	^	ACAAGAATCG	
	1373	0	+	0.71	TCTCTCACAG	^	GACACAGAAT	
	1487	1	+	0.81	ATATTGATAG	^	TGGGACATTA	
	3284	0	+	0.87	GTTATCAAG	^	GGTTTCGACT	
	4254	0	+	1.00	TGTTCTTCAG	^	ATCGCACCAT	H
	4832	2	+	0.54	AAAATTGCAG	^	TCCAGTGGC	
	5004	0	+	0.94	TTTTTGCCAG	^	AGATACACAC	
	5472	1	+	0.96	AAAATTACAG	^	CTCTGCTCAA	
	6135	0	+	1.00	ATTATTATAG	^	GTAAGATTAA	H
	6490	1	+	0.90	AAAGTTACAG	^	TGGTGGAGAA	
	6744	0	+	0.59	TGTCAAACAG	^	TTCGTAGAG	
	7447	0	+	0.96	TCTGTCACAG	^	ATGCCAGAAA	
	7780	2	+	0.76	TCCATTTACAG	^	ATACAGAACA	
	7786	2	+	0.92	TCAGATACAG	^	AACACATGCA	

Acceptor splice sites, direct strand

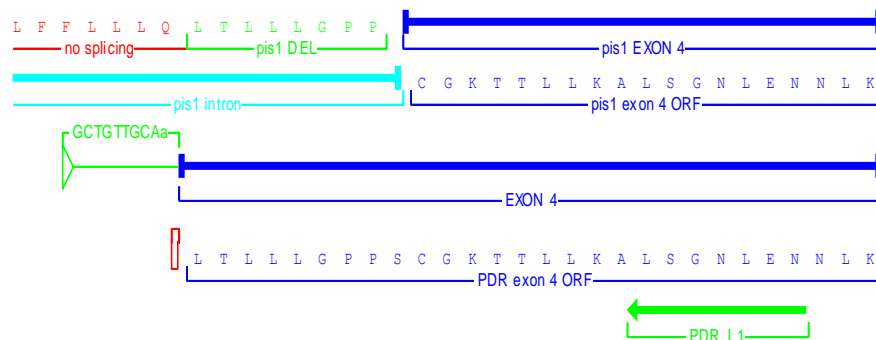
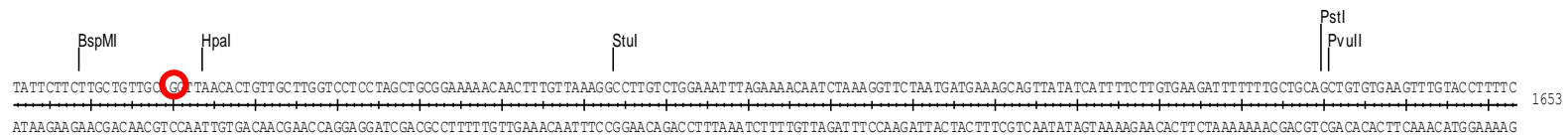
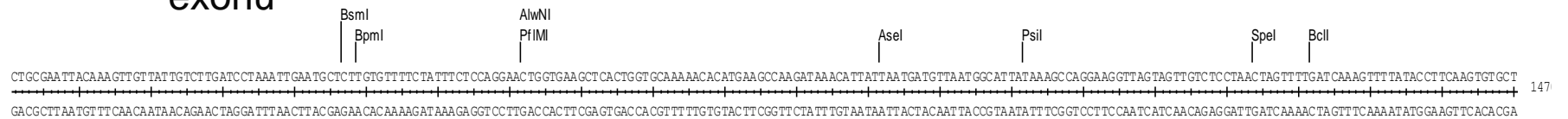
INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Sestřih RNA a adaptace

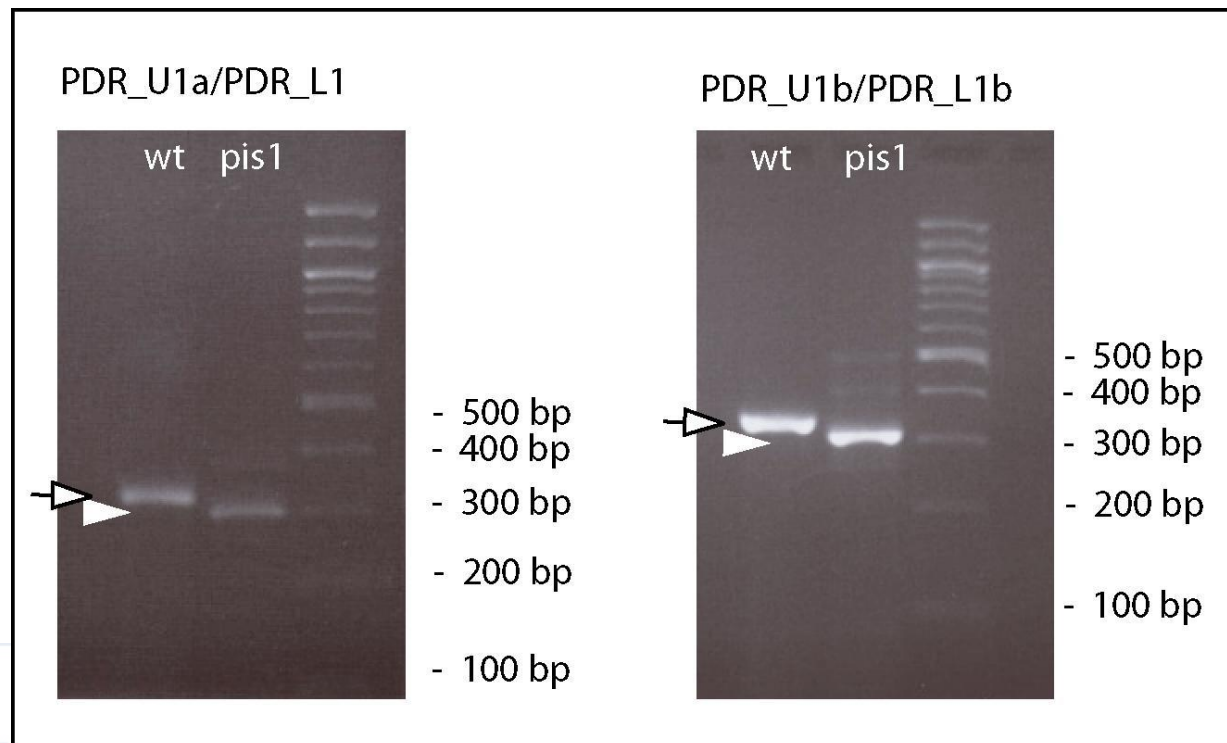
- odchylky rozpoznávání míst sestřihu u rostlin v praxi - příklad vývojové plasticity (nejen) rostlin

- identifikace mutanta s bodovou mutací (tranzice G→A) přesně v místě sestřihu na 5' konci 4. exonu

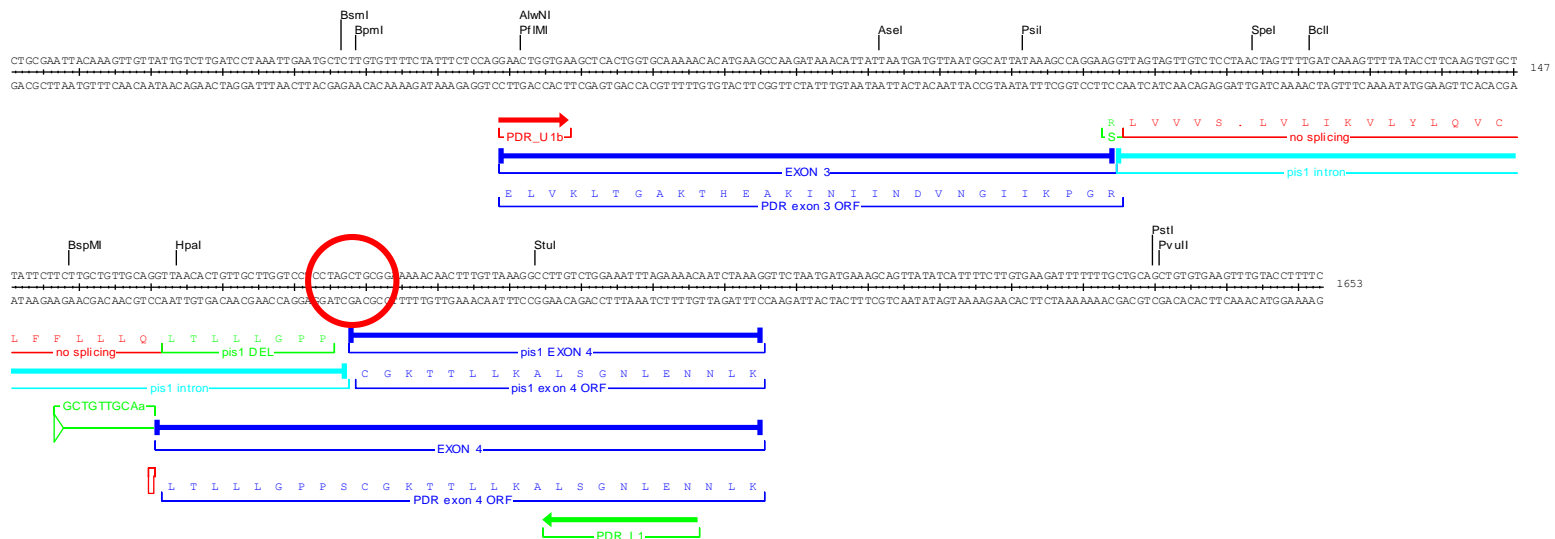
Sestřih RNA a adaptace

- identifikace mutantu s bodovou mutací (tranzice G→A) přesně v místě sestřihu na 5' konci 4. exonu
- analýza pomocí RT PCR prokázala přítomnost fragmentu kratšího než by odpovídalo cDNA po normálním sestřihu

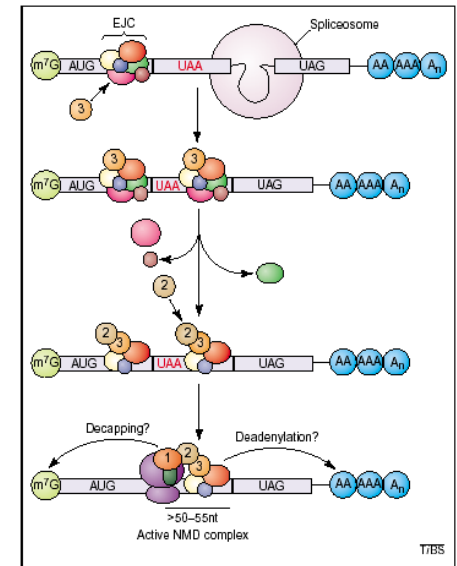
Sestřih RNA a adaptace

- odchylky rozpoznávání míst sestřihu u rostlin v praxi - příklad vývojové plasticity (nejen) rostlin
 - identifikace mutanta s bodovou mutací (tranzice G→A) přesně v místě sestřihu na 5' konci 4. exonu
 - analýza pomocí RT PCR prokázala přítomnost fragmentu kratšího než by odpovídalo cDNA po normálním sestřihu
 - sekvenace tohoto fragmentu pak ukázala na alternativní sestřih s využitím nejbližšího možného místa sestřihu v exonu 4

Sestřih RNA a adaptace

- odchylky rozpoznávání míst sestřihu u rostlin v praxi - příklad vývojové plasticity (nejen) rostlin
 - identifikace mutanta s bodovou mutací (tranzice G→A) přesně v místě sestřihu na 5' konci 4. exonu
 - analýza pomocí RT PCR prokázala přítomnost fragmentu kratšího než by odpovídalo cDNA po normálním sestřihu
 - sekvenace tohoto fragmentu pak ukázala na alternativní sestřih s využitím nejbližšího možného místa sestřihu v exonu 4
 - existence podobných obranných mechanismů prokázána i u jiných organismů (např. nestabilita mutantní mRNA se vznikem předčasného stopkodonu (> 50-55 bp před normálním stop kodonem) u eukaryot, viz doporučená studijní literatura, Singh and Lykke-Andersen, 2003)

Identifikace genů *ab initio*

- programy pro predikci exonů
 - 4 typy exonů (podle polohy):
 - iniciační
 - vnitřní
 - terminální
 - jednoduché
 - programy kromě rozpoznávání míst sestřihu zohledňují i strukturu jednotlivých typů exonů
- iniciační:
 - Genescan (<http://genes.mit.edu/GENSCAN.html>)
 - GeneMark.hmm (<http://opal.biology.gatech.edu/GeneMark/>)
- interní:
 - MZEF (<http://rulai.cshl.org/tools/genefinder/>)

Identifikace genů *ab initio*

The New GENSCAN Web Server at MIT

Identification of complete gene structures in genomic DNA

 [For information about Genscan, click here](#)

This server provides access to the program Genscan for predicting the locations and exon-intron structures of genes in genomic sequences from a variety of organisms.

This server can accept sequences up to 1 million base pairs (1 Mbp) in length. If you have trouble with the web server or if you have a large number of sequences to process, request a local copy of the program (see instructions at the bottom of this page) or use the [GENSCAN email server](#). If your browser, e.g., Lynx does not support file upload or multipart forms, use the [older version](#).

Organism: Suboptimal exon cutoff (optional):

Sequence name (optional):

Print options: Predicted peptides only

Upload your DNA sequence file (one-letter code, upper or lower case, spaces/numbers ignored):

Or paste your DNA sequence here (one-letter code, upper or lower case, spaces/numbers ignored):

```
GAGGAGGCACAAAATGACGAATATACAAAATGATCTTAAACAGCTAAACTATATTGGACATTTTTCGATC
TCAGATATA
AAAGATTTTCATTCAATATAACTTGGATAAACTCTTATTATTTTCTTTAGTTTATAAAAAACCT
CTAATAAAT
ACGAGTTTAAAGTCCACAAAATCGCTTAGACTAAAATACACCATATAATTTCAAACGATAAAGTTTACAAAA
GTAATATCC
AAGTATCTCATAGTCAACATATATATAGTAATAATTAGTTGACGTATAGAAAAATAAAAATAAATAAATTA
GTATCTTAT
TTTGGGTGGTCTGACTGGTGACTGGTGACTGCAGAATGCTCGGCAAAATGGAACCATATCCCAAGACATGG
GTTTTAGAT
AGAACAAAATAAGTGTCCGAAGGAATGATATTTAAAAGTCAAATAGAATAATTATAAATATTGTAATTAGCA
AATAAAAAC
```

To have the results mailed to you, enter your email address here (optional):

[Back to the top](#)

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

EVROPSKÁ UNIE

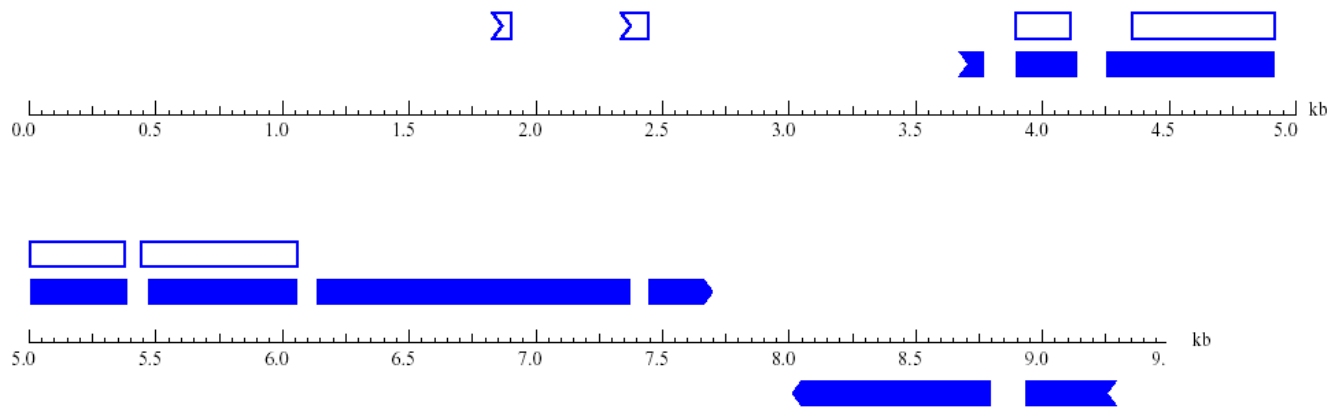
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

pro konkurenceschopnost

"ČINA B"

Identifikace genů *ab initio*

GENSCAN predicted genes in sequence 02:56:23

Key:

Initial exon

Internal exon

Terminal exon

Single-exon gene

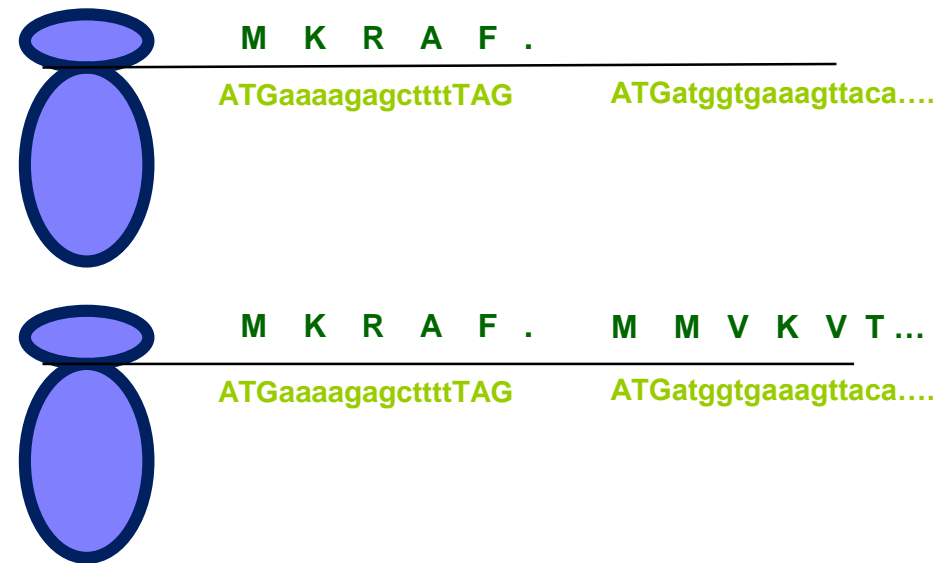
Optimal exon

Suboptimal exon

Regulace translace

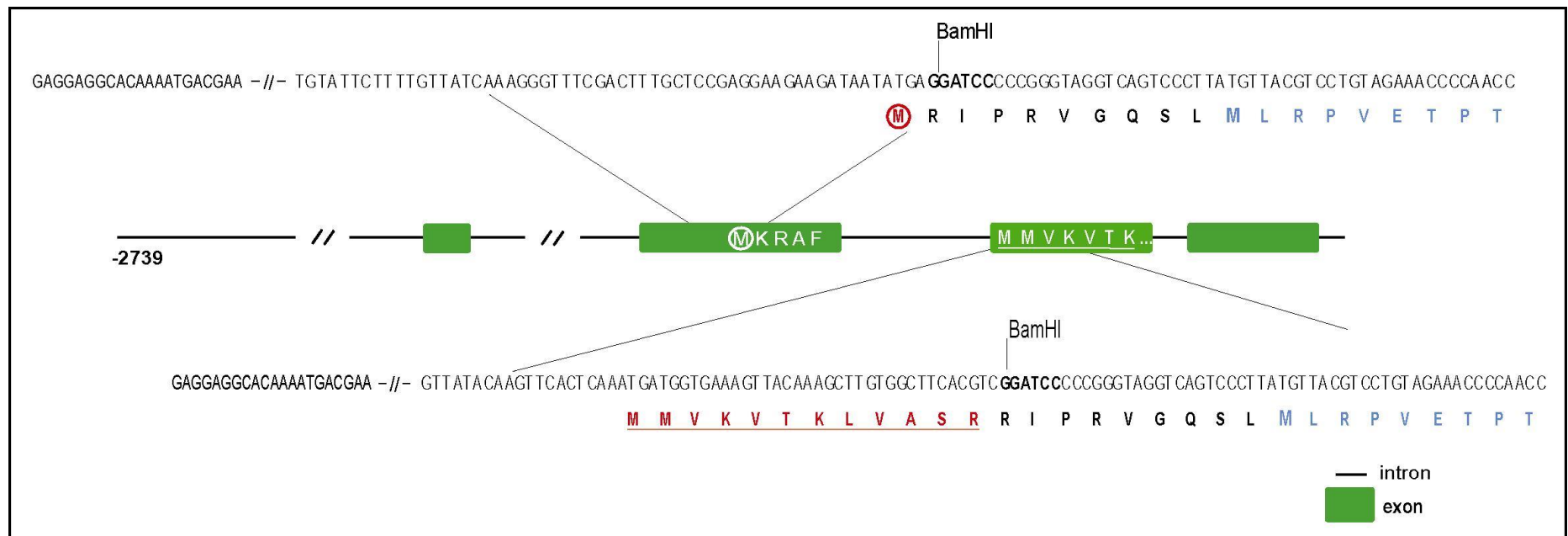
- Funkční význam sestřihu v nepřekládaných oblastech - důležitá regulační součást genů

- Translační represe prostřednictvím krátkých ORF v 5'UTR
- Identifikováno např. u kukuřice (Wang and Wessler, 1998, viz doporučená lit.)
- V případě CKI1 pokus prokázat tento způsob regulace genové exprese pomocí transgenních linií nesoucích *uidA* pod kontrolou dvou verzí promotoru, zatím nepotvrzeno

Regulace translace

- Funkční význam sestřihu v nepřekládaných oblastech - důležitá regulační součást genů
- V případě CKI1 pokus prokázat tento způsob regulace genové exprese pomocí transgenních linií nesoucích *uidA* pod kontrolou dvou verzí promotoru, zatím nepotvrzeno

Genové modelování

- programy pro genové modelování
 - zohledňují také další parametry, např. návaznost ORF
 - Genescan (<http://genes.mit.edu/GENSCAN.html>)
velice dobrý pro predikci exonů v kódujících oblastech
(testováno na genu *PDR9*, identifikoval všech 23 (!) exonů)
 - GeneMark.hmm (<http://opal.biology.gatech.edu/GeneMark/>)
 - GlimmerHMM (<http://http://ccb.jhu.edu/software/glimmerhmm/>)

Identifikace genů *ab initio*

GeneMark™

A family of gene prediction programs provided by Mark Borodovsky's Bioinformatics Group at the Georgia Institute of Technology, Atlanta, Georgia.

What's New: - November, 2005

Prokaryotes: predicted gene [database](#).
Prokaryotes: models for [GeneMark](#) and [GeneMark.hmm](#).

Gene Prediction in Bacteria and Archaea

For bacterial and archaeal gene prediction, you can use the parallel combination of the GeneMark and GeneMark.hmm programs [here](#).

If the DNA sequence of interest belongs to a species whose name is not in the list of available models, you should use either the [Heuristic models](#) option or, if the sequence is longer than 1 Mb, generate models with the [self-training program GeneMarkS](#). Both options will allow you to generate models and then to use GeneMark.hmm and GeneMark in parallel.

Gene Prediction in Eukaryotes

For eukaryotic gene prediction, you can use the parallel combination of the GeneMark and GeneMark.hmm programs [here](#).

Gene Prediction in EST and cDNA

To analyze ESTs and cDNAs, please follow [this link](#).

Gene Prediction in Viruses

For viral gene prediction, or to access our virus database VIOLIN, please follow [this link](#).

What the programs do:

Borodovsky Group

Gene Prediction Programs

- [GeneMark](#)
- [GeneMark.hmm](#)
- [Frame-by-Frame](#)
- [GeneMarks](#)
- [Heuristic models](#)

Statistics

- [Documented GeneMark.* usage](#)

Help

- [References](#)
- [Papers](#)
- [FAQ](#)
- [Contact](#)

Databases of predicted genes

- [Prokaryotes](#) ^{New!}
- [Viruses/Phages \(VIOLIN\)](#)

Bioinformatics Resources

- [Links](#)

Bioinformatics Studies at Georgia Tech

- [MS Degree Program](#)
- [PhD Program](#)
- [Lectures](#)
- [Seminars](#)
- [Center for Bioinformatics and](#)

Eukaryotic GeneMark.hmm^(1,2) (Reload this page)

References:

- ¹Borodovsky M. and Lukashin A. (unpublished)
- ²Lomsadze A., Ter-Hovhannisyian V., Chernoff Y. and Borodovsky M., "Gene identification in novel eukaryotic genomes by self-training algorithm", *Nucleic Acids Research*, 2005, Vol. 33, No. 20, 6494-6506

[Accuracy comparison](#)

UPDATE October 2005. Added pre-built models of eukaryotic GeneMark.hmm ES-3.0 (E - eukaryotic; S - self-training; 3.0 - the version)

[Listing of previous updates](#)

Input Sequence

Title (optional):

CKI1

Sequence:

```
aaattattcactcaaaattccaaaagggttatttctgttttcattagcgcctttctctgactttcttggtaaacctttatttcttctt  
gtgaaatctaatbaagcattttctcgtgttatttgatggtttaaataaataatcttttggttttttatggttaacatbttcabgagat  
agatttbaagttaaaactaatcctcgaatgcttgagatattggttcttcaaaatgagatgattgtttttattttatctaccagattt  
ctttccctttgcaatacaataggatataaattctacatgcttctaattttatttttgcactgagttttatgggtttctttggtggaaga  
ctctatctatattattttctcttcttcttctcgtcgtcatttatagtatattatataatagcaccacacacacactatagtatagctc  
aaaatataagaaatggattcttgagaatcatttttttttgcattcttttgtttatcaaaagggtttcgcacttctgctcggaggaagaat  
ctttttagggttattctctctcttgaactttgcacaaacgtaaaatgtaaaagtaaaagcactttgatcgtttgactttgtttttat  
ataagttacaagtcttctcctgtagaattgcaaaacattttggtaacctgatttactatgactgagcttttctttcagtggtctttg  
ctttgtagacttaataaagacagaatctgttctcctcaaaaacgatcgcctgtcaggttaaccttgccactctttgacgagctttgat  
tataaagggtcacagagatcacagttatatttatttttttttttttttttttttttttttttttttttttttttttttttttttttt  
tttgctttcacgctcaattctgctttcttttgcgtccttctctcaaatatcagatgattctcactttctactc
```

Sequence File upload:

Species: [Model description](#)

Output Options

Email Address: (required for graphical output or sequences longer than 400000 bp)

- Generate PDF graphics (screen)
- Generate PostScript graphics (email)
- Print GeneMark 2.4 predictions in addition to GeneMark.hmm predictions
- Translate predicted genes into protein

LÁVÁNÍ

Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Identifikace genů *ab initio*

Result of last submission:

[View PDF Graphical Output](#)

GeneMark.hmm Listing

Go to: [GeneMark.hmm Protein Translations](#)

Go to: [Job Submission](#)

Eukariotyc GeneMark.hmm version bp 3.9 April 25, 2008
 Sequence name: CK11
 Sequence length: 5043 bp
 G+C content: 38.79%
 Matrices file: /home/genemark/euk_ghm.matrices/mthaliana_hmm3.0mod
 Thu Oct 1 11:09:24 2009

Predicted genes/exons

Gene #	Exon #	Strand	Exon Type	Exon Range	Exon Length	Start/End Frame
1	1	+	Initial	969 1025 57 1 3 - -		
1	2	+	Internal	1155 1394 240		1 3 - -
1	3	+	Internal	1516 2175 660		1 3 - -
1	4	+	Internal	2266 2644 379		1 1 - -
1	5	+	Internal	2734 3317 584		2 3 - -
1	6	+	Internal	3397 4629 1233		1 3 - -
1	7	+	Terminal	4709 4921 213		1 3 - -

VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
 Evropským sociálním fondem
 a státním rozpočtem České republiky

Identifikace genů *ab initio*

Result of last submission:

[View PDF Graphical Output](#)

GeneMark.hmm Listing

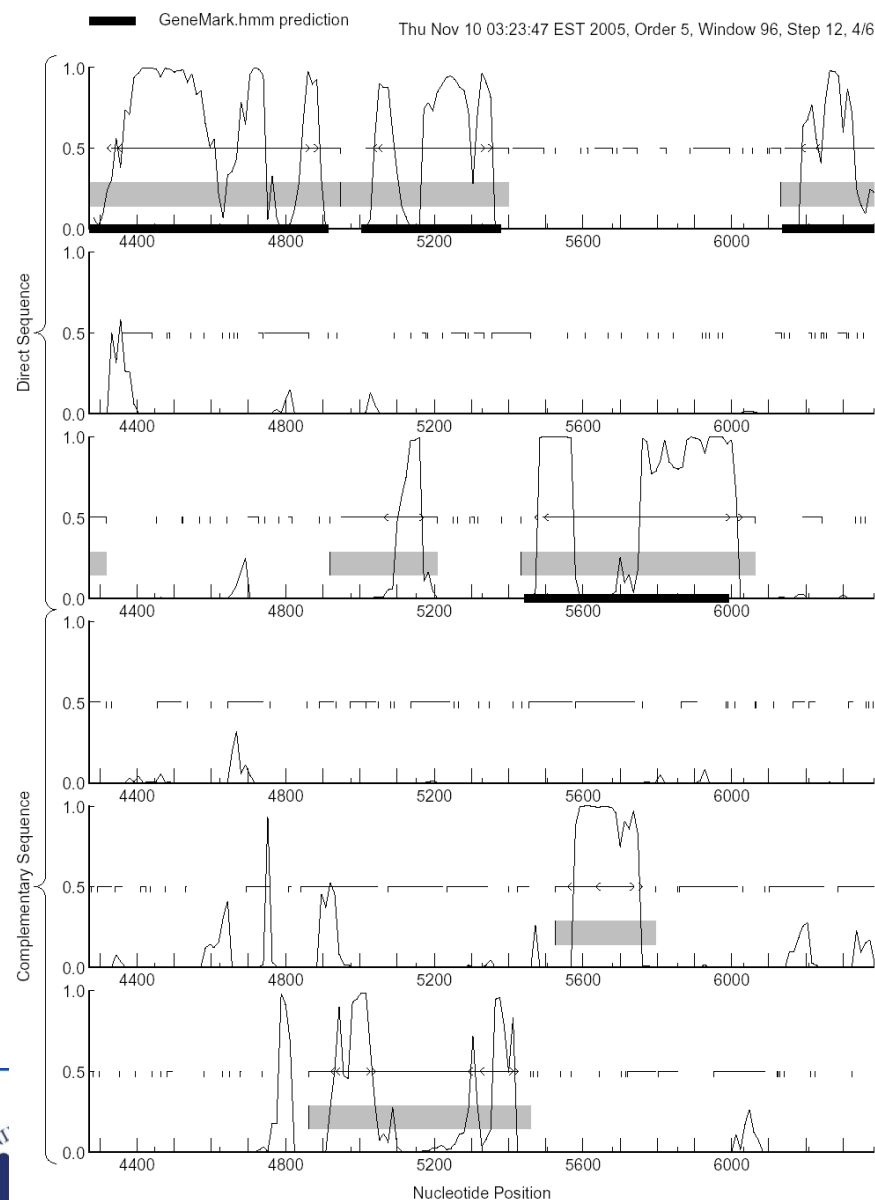
Go to: [GeneMark.hmm Protein Translations](#)

Go to: [Job Submission](#)

Eukariotyc GeneMark.hmm version bp 3.9 April 25, 2008
 Sequence name: CK11
 Sequence length: 5043 bp
 G+C content: 38.79%
 Matrices file: /home/genemark/euk_gbm.matrices/athaliana_hmm3.0mod
 Thu Oct 1 11:09:24 2009

Predicted genes/exons

Gene #	Exon #	Strand	Exon Type	Exon Range	Exon Length	Start/End Frame
1	1	+	Initial	969 1025	57	1 3 --
1	2	+	Internal	1155 1394	240	1 3 --
1	3	+	Internal	1516 2175	660	1 3 --
1	4	+	Internal	2266 2644	379	1 1 --
1	5	+	Internal	2734 3317	584	2 3 --
1	6	+	Internal	3397 4629	1233	1 3 --
1	7	+	Terminal	4709 4921	213	1 3 --

Genové homologie

- vyhledávání genů podle homologií
 - porovnávání s EST databázemi
 - **BLASTN** (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/BLAST/>, <http://workbench.sdsc.edu/>)
 - porovnávání s proteinovými databázemi
 - **BLASTX** (<http://www.ncbi.nlm.nih.gov/BLAST/>, <http://workbench.sdsc.edu/>)
 - **Genewise** (<http://www.ebi.ac.uk/Wise2/>)

porovnávají proteinovou sekvenci s genomovou DNA (po zpětném překladu), je nutná znalost aminokyselinové sekvence
 - porovnávání s homologními genomovými sekvencemi z příbuzných druhů
 - **VISTA/AVID** (<http://www.lbl.gov/Tech-Transfer/techs/lbn11690.html>)

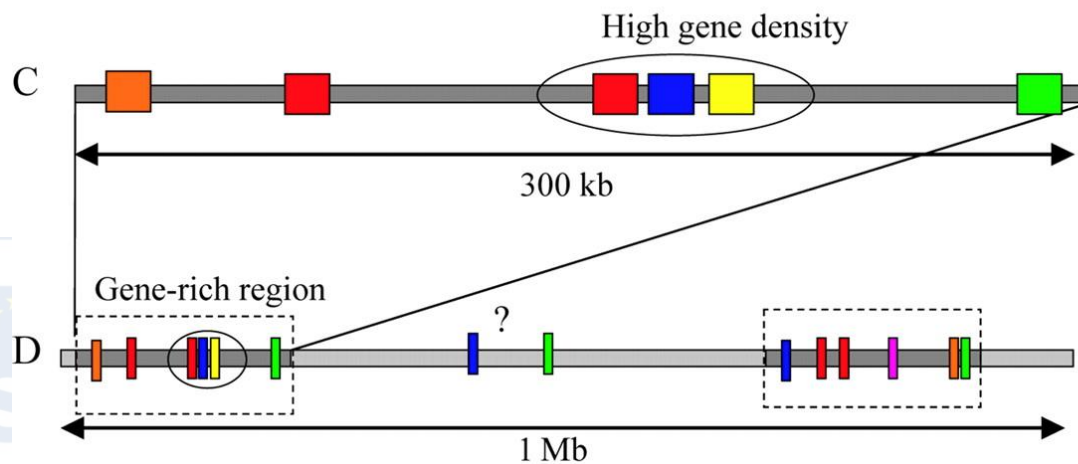
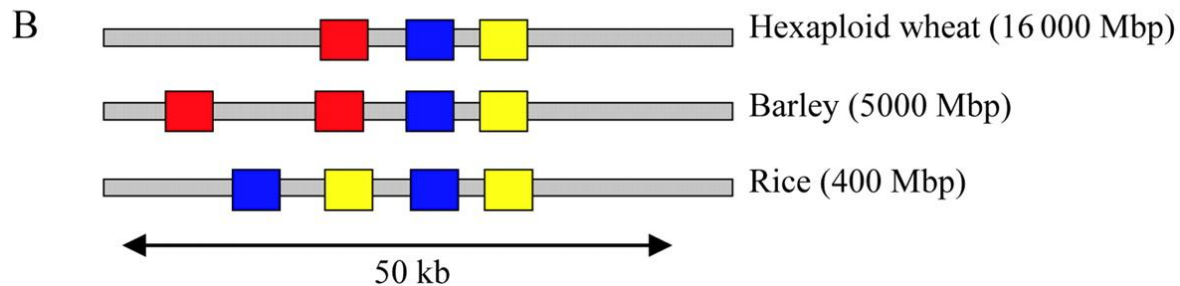
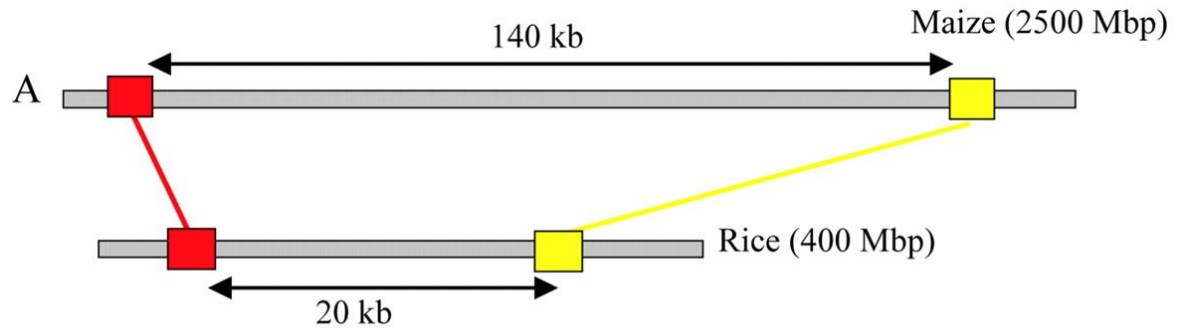
Osnova

- Postupy „přímé“ a reverzní genetiky
 - rozdíly v myšlenkových přístupech k identifikaci genů a jejich funkcí
- Identifikace genů *ab initio*
 - struktura genů a jejich vyhledávání
 - genomová kolinearita a genová homologie

Genomová kolinearita

- genomy příbuzných druhů se přes značné odlišnosti vyznačují podobnostmi v uspořádání i sekvencích, možnost využití při identifikaci genů u příbuzných organismů pomocí vyhledávání v databázích
- obecné schéma postupu při využívání genomové kolinearity (také „komparativní genomika“) při experimentální identifikaci genů příbuzných organismů:
 - mapování malých genomů s využitím nízkokopiových DNA markerů (např. RFLP)
 - využití těchto markerů k identifikaci orthologních genů (genů se stejnou nebo podobnou funkcí) příbuzného organismu
 - malý genom (např. rýže, 466 Mbp) může sloužit jako vodítko, kdy jsou identifikovány molekulární nízkokopiové markery (např. RFLP) ve vazbě s genem zájmu a tyto oblasti jsou pak použity jako sonda při vyhledávání v BAC knihovnách při identifikaci orthologních oblastí velkých genomů (např. ječmene nebo pšenice, 5000, resp. 16000 Mbp)

Genomová kolinearita

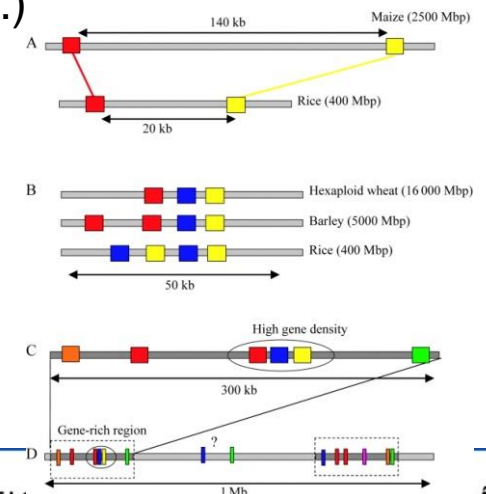
Feuillet and Keller, 2002

ŠTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Genomová kolinearita

- zejména využitelné u trav (např. využití příbuznosti u ječmene, pšenice, rýže a kukuřice)
- malé genomové přestavby (dalece, duplikace, inverze a translokace menší než několik cM) jsou pak detekovány podrobnou sekvenční komparativní analýzou
- během evoluce dochází u příbuzných druhů k odchylkám především v nekódujících oblastech (invaze retrotranspozonů atd.)

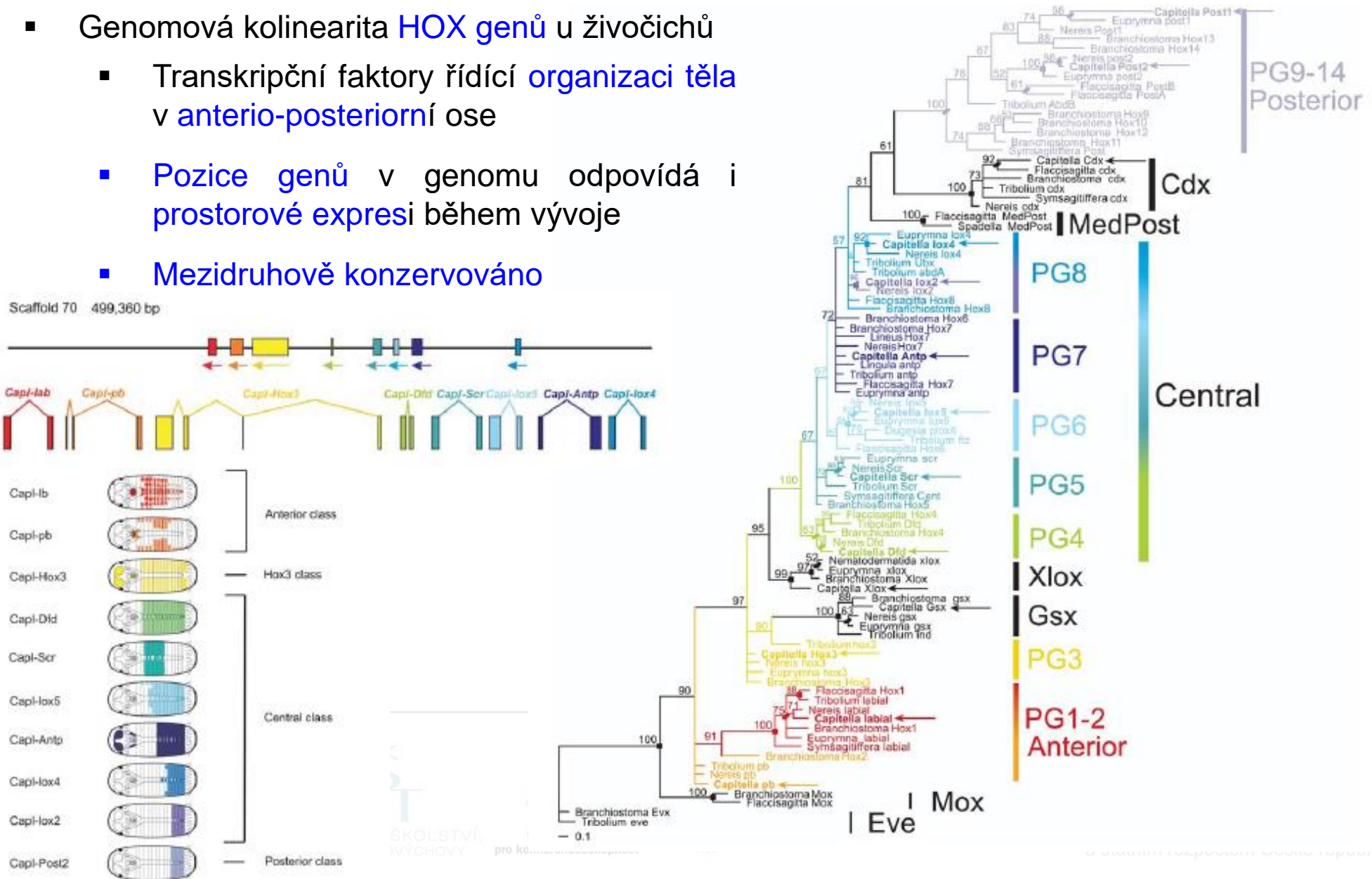

INVESTICE DO ROZVOJE VZDELÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky

Genomová kolinearita

- Genomová kolinearita **HOX** genů u živočichů
 - Transkripční faktory řídící **organizaci těla** v **anterio-posteriorní ose**
 - Pozice genů v genomu odpovídá i **prostorové expresi** během vývoje
 - Mezidruhově konzervováno

Osnova

- Postupy „přímé“ a reverzní genetiky
 - rozdíly v myšlenkových přístupech k identifikaci genů a jejich funkcí
- Identifikace genů *ab initio*
 - struktura genů a jejich vyhledávání
 - genomová kolinearita a genová homologie
- Experimentální identifikace genů
 - příprava genově obohacených knihoven pomocí technologie metylačního filtrování

Metylační filtrování

- příprava genově obohacených knihoven pomocí technologie metylačního filtrování
- geny jsou (většinou!) hypometylované, kdežto nekódující oblasti jsou metylované
- využití bakteriálního RM systému, který rozpoznává metylovanou DNA pomocí rest. enzymů McrA a McrBC
 - McrBC rozpoznává v DNA metylovaný cytozin, který předchází purin (G nebo A)
 - pro štěpení je nutná vzdálenost těchto míst z 40-2000 bp

Metylační filtrování

- příprava genově obohacených knihoven pomocí technologie metylačního filtrování
- schéma postupu při přípravě BAC genomových knihoven pomocí metylačního filtrování:
 - příprava genomové DNA bez příměsí organelární DNA (chloroplasty a mitochondrie)
 - fragmentace DNA (1-4 kbp) a ligace adaptorů
 - příprava BAC knihovny v *mcrBC+* kmeni *E. coli*
 - selekce pozitivních klonů
- omezené využití: obohacení o kódující DNA o pouze cca 5-10 %

Osnova

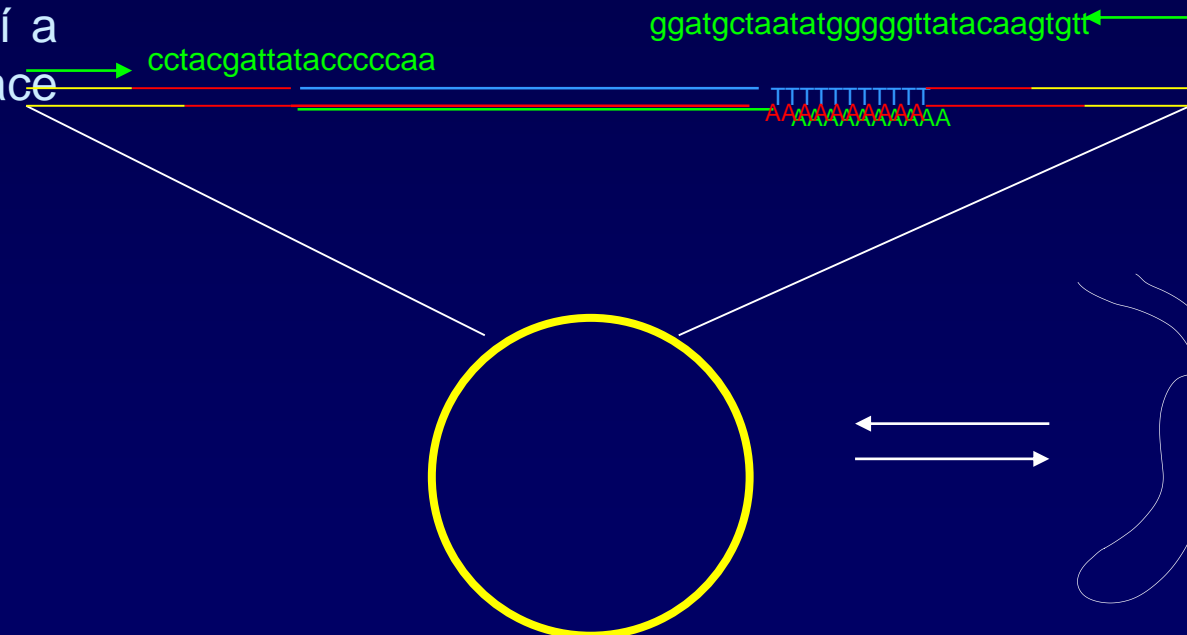
- Postupy „přímé“ a reverzní genetiky
 - rozdíly v myšlenkových přístupech k identifikaci genů a jejich funkcí
- Identifikace genů *ab initio*
 - struktura genů a jejich vyhledávání
 - genomová kolinearita a genová homologie
- Experimentální identifikace genů
 - příprava genově obohacených knihoven pomocí technologie metylačního filtrování
 - EST knihovny

EST knihovny

- příprava EST knihoven

- izolace mRNA
- RT
- ligace linkerů a syntéza druhého řetězce cDNA
- klonování do vhodného bakteriálního vektoru
- transformace do bakterií a izolace DNA (amplifikace DNA)
- sekvenace s použitím specifických primerů pro použitý plasmid
- uložení výsledků sekvenace do veřejné databáze

```
NCBI Nucleotide
Search Nucleotide for
Display [default] Show [20] Send to [File] Get Subsequence Features
Clipboard History Details
Link
1: NC_002377.1 Agrobacterium tum... [gi:10955016]
LOCUS NC_002377.1 2490 bp DNA linear BCT 28-DEC-2003
DEFINITION Agrobacterium tumefaciens cosmid Ti, complete sequence.
ACCESSION NC_002377.1 REGION.14694..14813
VERSION NC_002377.1 GI:10955016
KEYWORDS
DATES
ORGANISM Agrobacterium tumefaciens (Rhizobium radiobacter)
Bacteria; Proteobacteria; Alphaproteobacteria; Rhizobiales;
Rhizobium; Rhizobium/Agrobacterium group; Agrobacterium.
REFERENCE 1 (bases 1 to 2490)
AUTHORS Winans, S.C., Zhu, J., Oper, P.M., Schrammeyer, B., Hooyskaas, P.J. and
Parrand, E.K.
TITLE Octopine-type Ti plasmid sequence
JOURNAL Unpublished
REFERENCE 2 (bases 1 to 2490)
AUTHORS Zhu, J., Oper, P.M., Schrammeyer, B., Hooyskaas, P.J., Parrand, E.K. and
Winans, S.C.
TITLE Direct Submission
JOURNAL Submitted (07-MAR-2003) Microbiology, Cornell University, Wing
Hall, Ithaca, NY 14853, USA
COMMENT PROVISIONAL REFSEQ: This record has not yet been subject to final
NCBI review. The reference sequence was derived from S214192.
FEATURES
Location/Qualifiers
..2490
source
/organism="Agrobacterium tumefaciens"
/mol_type="genomic DNA"
/db_xref="LocusTag"
/plasmid="Ti"
/contig="cosmid"
outgroup-type"
1..2490
gene
/genes="virA"
/db_xref="GeneID:1224316"
1..2490
CDS
/genes="virA"
/notes="two-component regulator of vir regulon; VirA is a
transmembrane histidine kinase"
/contig="cosmid"
/translation="1"
/protein="virA"
/protein_id="YP_002377.1"
/db_xref="GI:10955016"
```


Shrnutí

- Postupy „přímé“ a reverzní genetiky
 - rozdíly v myšlenkových přístupech k identifikaci genů a jejich funkcí
- Identifikace genů *ab initio*
 - struktura genů a jejich vyhledávání
 - genomová kolinearita a genová homologie
- Experimentální identifikace genů
 - příprava genově obohacených knihoven pomocí technologie metylačního filtrování
 - EST knihovny
 - přímá a reverzní genetika (přednáška 03)

Diskuse

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Tato prezentace je spolufinancována
Evropským sociálním fondem
a státním rozpočtem České republiky